

## med hälsning från ordföranden

Riksföreningens årsmöte hölls på Malmö högskola i anslutning till Södra kretsens temadag om livsmedelssituationen och hiv/aids i Östafrika. Tillsammans med lärarstudenterna lyssnade vi till intressanta föredrag. – Tack, Ing-Marie Svensson och Bengt Nilvén, för att Ni hade ordnat det så fint inför det välbesökta årsmötet!

Efter mer än tjugo år som Riksföreningens kassör avtackades Ulf Erlandsson, Furulund. De senaste åren ansvarade Ulf även för medlemsregistret och distributionen av Geografiska Notiser i samarbete med Solveig Mårtensson. Han har under sin tid gjort en ovärderlig arbetsinsats för Geografilärarnas Riksförening (se notis nedan)! Daniel Blomqvist, Malmö, invaldes till riksföreningens kassör. Hjärtligt välkommen Daniel!

Under årsmötet diskuterades förening-

ens framtida publiceringsverksamhet ur ekonomisk synpunkt, speciellt fördelningen mellan det dyrare tryckta mediet och det billigare elektroniska mediet. För att anpassa utgifterna till inkomsterna fick en arbetsgrupp i uppgift att se på vilka ekonomiska resurser som kan läggas på Geografiska Notiser respektive Geografitorget.se. Verksamhetsberättelsen för 2008 presenteras nedan.

Senast den 30 april kommer Skolverket att redovisa en plan med förslag på genomförande- och utbildningsinsatser riktade till lärare, skolledare och skolhuvudmän. Länk till SKOLA 2011 finns på föreningens hemsida [www.geografitorget.se](http://www.geografitorget.se) där ni kontinuerligt kan följa utvecklingen.

*Annica Grundström* ordförande  
Geografilärarnas Riksförening



Tack, Ulf Erlandsson,

för alla de år du arbetat för Geografilärarnas Riksförening, som kassör och i andra sammanhang!

En kassörs arbete ska ske i det tysta. Pengar ska flyttas in och ut utan att någon har synpunkter på det och revisorerna ska varje år bara nicka bifall. Men nu måste vi ta till orda och tala om vad du har gjort!

I mer än 25 år har du varit Riksföreningens kassör. Under årets första kvartal kommer medlemsavgifter in dagligen och

måste bokföras. Alla kostnader i samband med Notisernas tryckning och distribution ska omgående betalas när räkningarna kommer. Det är ingen rast, ingen ro. I en förening som vår har kassören den styrelsepost som kräver de tätaste arbetsinsatserna. År efter år har du skött det arbetet ytterst noggrant. Tre generationer av revisorer har inte haft den ringaste undran under alla dessa 25 år. Du är en naturbegåvning som kassör: med gott humör och flera stänk av

sund skepsis har du begrundat alla de idéer som styrelserna under tre olika ordförande lagt fram. Med dig som kassör har de kunnat känna total trygghet vad gäller hanteringen av ekonomin.

Lika länge har du skött Södra kretsens räkenskaper. Det har varit mindre omfattande uppdrag men du har visat samma engagemang och ambitioner. Södra kretsen har också flera gånger kunnat anlita dig som exkursionsledare till Tyskland och Belgien. Av kretsens alla programpunkter under åren har »Ulfs exkursioner» nog varit de som haft flest deltagare.

Som en självklarhet har du också ställt upp när det behövts hjälp med Geografiska Notisers distribution varje kvartal. Minst hundra olika utgåvor har du burit iväg (till Posten).

Vi kan inte låta bli att fundera över vad allt ditt engagemang för geografilärarna sammantaget inneburit. Det måste väl bli flera års obetalt heltidsarbete? Då har vi inte räknat in det arbete du lagt ner på alla dina artiklar i tidskriften med ekonomisk-geografiska frågeställningar. Men det är jobb som du fortsätter med, hoppas vi, även om du nu avgått från dina kassörsuppdrag.

Nu önskar vi dig ett riktigt skönt och lugnt seniorliv!

*Annica Grundström*  
ordförande, Geografilärarnas  
Riksförening

*Bengt Nilvén*  
ordförande, Södra kretsen av  
Geografilärarnas Riksförening

*Solveig Mårtensson*  
tidigare redaktör för  
Geografiska Notiser



## kretsernas verksamhet

Vänerkretsens traditionella höstexkursion!

Lördagen den 26 september är medlemmar och andra intresserade välkomna till Dalslands eget Vilda Västern – Stora Strands koppargruva i Ånimskog! Vi ska se lämningarna av många års enveten men olönsam schaktning i den sk kopparskiffern och ta del av en verklighet som nästan överträffar dikten i osannolikhet! Efter kort årsmöte och lunch i vacker omgivning åker vi in i ett jättelikt nyskapat månlandskap och studerar dalsländsk kvartsitbrytning och dess miljöpåverkan. I förbifarten

tittar vi på den berömda Dalsandsseriens bergarter och njuter av ett omväxlande och sjörikt naturlandskap med oerhört intressant geologisk historia!

Samling och fika kl 09.30 vid Dalhall, ett motell i falsk vikingastil, där den första infarten S om rondellen vid 45:an V om Åmål går in mot centrum. Anmälan senast höstdagjämningen 22/9 till [ann.engstrom-oberg@telia.com](mailto:ann.engstrom-oberg@telia.com) eller [sture.tolgfors@telia.com](mailto:sture.tolgfors@telia.com)

Välkomna!  
*Sture Tolgfors*  
Vänerkretsen

### Västra kretsens årsmöte 2009

Västra kretsen hade årsmöte tisdagen den 24 mars. Mötet kom att leda till en liten ombildning av styrelsen. Ulf Atlestam, som har varit aktiv i styrelsearbetet under lång tid, lämnade med ålderns rätt styrelsen. Tack för allt arbete under åren Ulf! Vi välkomnade Bengt Björkstén-Magnusson, som har varit vår revisor under många år, till styrelsearbetet. Under ett styrelsemöte i slutet på april kommer vi att konstituera oss och diskutera kommande programpunkter. Informationen kommer att läggas ut på hemsidan.

Årsmötesförhandlingarna följdes av filmen »Stenhuggare» – en film från Bohuslän av Kjell Andersson. Filmen kan varmt rekommenderas för visning för våra ungdomar. Köp den eller låna via AV-centraller.

*Lennart Malmberg*  
ordförande Västra kretsen  
lennart.malmberg@telia.com

### Östra kretsens årsmöte 2009

Östra kretsen hade årsmöte 18 mars 2009. Efter att ha varit kretsens ordförande i fyra år har Christina Andersson tyvärr beslutat att lämna posten. Vi riktar ett stort tack till henne och hennes digra arbete med föreningens verksamhet! Ett tack ska även riktas till Camilla Prütz, som tyvärr måste sluta!

Den nya styrelsen består av ordföranden Pia Anderson, sekreterare Josefin Bernhardsson, ledamot Björn Segrell, kassör Karin Sandén, revisor Dag Segrell och en valberedning bestående av Niklas Sörman samt Jimi Nilsson. Alla vi ser fram mot detta nya och spännande verksamhetsår!

*Pia Andersson*  
ordförande Östra kretsen

## Verksamhetsberättelse för Geografilärarnas Riksförening

### Verksamhetsåret 2008

Riksföreningens fortbildningsverksamhet sker framför allt inom de sex aktiva kretsarna, och i föreningens kvartalstidskrift *Geografiska Notiser*.

I Växjö har Kronobergskretsen arrangerat exkursioner och studiebesök till Berlin den 15–19 juni. Exkursionens färdväg gick från Växjö till Oder via Malmö-Gedser-Rostock-Seelow och Frankfurt.

Den 7 september har Västra kretsen be-

sökt Peter Korn's trädgård i Eskilsby och den 20 september genomförde Östra kretsen en exkursion längs Göta kanal mellan Berg och Motala. Björn Segrell, Linköpings universitet, föreläste och guidade gruppen från tankegångarna bakom kanalbygget via bland annat sand- och granitstenarna i slussarna, brokonstruktioner, Ljungs sockerbruk, sluss- och brovaktarbostäder till torrdockan i Motala hamn. Dagen var

ägnad att inspirera blivande lärare att göra exkursioner med sina elever i närmiljön.

För åttonde året i rad deltog Riksföreningen i Geologins Dag. Årets tema, *Vindelfjällens resa över planeten jorden*, genomfördes i samarbete med International Year of Planet. Aktuell forskning om Västerbottens fjällområde presenterades av professor Reinhard Greiling, Universität Karlsruhe och lektor Hans Ivarsson, Umeå Universitet. Ordförande Lennart Gustavsson, Georange presenterade pågående verksamhet och byrådirektör Arne Sundberg, SGU marknadsförde *Mineraljakten*. Ett atitotal besökare hade samlats för att lyssna till dagens föreläsningar i konferenssalen på Ammarnäs hotell. Geologins Dag i samarbete med Ammarnäs potatisfestival drog en publik på ca 350 deltagare som bjöds på helstekt ren, mandelpotatis, musikunderhållning, kostnadsfri bestämning av bergarter, geologisk tipspromenad och strålände sol i samband med den geologiska exkursionen i fält.

Geografiseminariet 2008 arrangerades av Södra kretsen på Malmö högskola den 25–27 september. Årets tema var *Från industristad till kunskapsstad – en hållbar utveckling?* Stadsplanering i ett hållbarhetsperspektiv med flera intressanta föreläsningar engagerade deltagarna. Exkursioner gick till Västra hamnen, Citytunneln och Ørestaden där en ny stadsdel växer fram i ett av Köpenhamns tillväxtområden samt till Islandsbrygge. Programmet genomfördes i samarbete med *International Year of Planet Earth*. Seminariet erhöLL ekonomiskt stöd av Nationalkommittén för Geografi vid Kungliga Vetenskapsakademien.

Geografilärarnas Riksförening firade

75-årsjubileum i anslutning till geografi-seminariet i Malmö. Den tredje juni 1933 för 75 ar sedan väckte professor Helge Nelson förslaget om bildande av Geografilärarnas förening, vid Geografdagarna i Stockholm.

Riksföreningen presenterade geografi-ämnet under Skolforum, vid Stockholmsmässan.

IT Perspective AB och EPSON sponsrade föreningens monter med en interaktiv skrivtavla ePLUS DT och en skolprojektor! Bildspel och kurslitteratur visades av Peter Östman, Ida Edelman, Gunvor Larsson och Sickan Karlsson-Björkman, alla från Stockholmskretsen.

Geografiska Notiser, ansvarig utgivare och redaktör, Thomas Borén, Stockholm, har under året gett ut fyra nummer av tidskriften. GN publicerar artiklar om geografiska frågor inom hela ämnets bredd – geografi, kulturgeografi, naturgeografi och samhällsplanering. Tidskriften rapporterar forskning, utbildning och samverkan och har sin främsta målgrupp bland geografilärare på alla nivåer i utbildningssystemet. Bidragen kan vara såväl teoretiska som empiriska och omspanna alla delar av världen. GN är en betydande fortbildningskalla med olika typer av artiklar och notiser innehållande forskning, didaktik, pedagogik, debatt, rese- och exkursionsberattelser, reportage, biografier och information om fortbildningstillfallen inom kretsarna. GN har också en viktig recensionsavdelning. Tidskriften håller en hög kvalitet, är tilltalande i färgtryck och har med sin layout förorsakat diskussion bland medlemmar.

Geografitorget.se ar Riksföreningens hemsida där redaktör Eber Ohlsson har

åstadkommit en mycket uppskattad och alltid högaktuell informationsplats med kalendarium, kretsarnas evenemang, excursionstips, mötesdokumentering, Geografiska Notiser och utbildning bara för att nämna några av de lättillgängliga meddelanden, länkar och annonser för såväl medlemmar som andra geografiintresserade som finns där. Eber skickar även ut Geografitorgets nyhetsbrev till de medlemmar som önskar.

Remissyttrande har lämnats in från Geografilärarnas Riksförening till *Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola*. I yttrandet framhölls bland annat geografins viktiga roll för att förstå dagens komplexa samhällsutveckling och att Geografi bör få en förstärkt roll i den nya gymnasieskolan

Riksföreningen har under året erhållit stipendium för fortbildning till ämneslärarföreningar av Myndigheten för Skolutveckling.

GR:s medlemsutveckling har fortsatt i negativ riktning även detta år. Föreningen har arbetat för att finna nya medlemmar genom att informera om vår verksamhet, sprida informationsmaterial, delta i olika sammanhang och informera om behovet av geografi i samhället, även i ett miljöperspektiv. Trots att lärarkandidater och andra studerande har reducerad medlemsavgift har det inte föranlett till någon ökning av medlemstalet.

Riksföreningens styrelse har under året inte hållit några sammanträden utan kommunikationen inom styrelsen har fortlöpande skett via e-post, telefon, genom besök och brev. Kassören Ulf Erlandsson har

ansvarat för föreningens medlemsregister och Solveig Mårtensson för föreningens samling av äldre läroböcker.

Nationalkommittén för Geografi vid Kungliga Vetenskapsakademien har under året behandlat flera för geografiämnet viktiga frågor. Rundabordssamtal hölls i Uppsala med kollegor kring frågor om geografisk utbildning och forskning, mot bakgrund av deras forskarskola i Geografi och regionala nätverk inom lärarutbildningen.

Tidigare förslag och uppvaktning om ett Resurscentrum för Geografi har behandlats i regeringsbeslut 11:2, den 24 juli. Högskoleverket har uppdragits att utvärdera regionala utvecklingscentrum och nationella resurscentrum.

Geografilärarnas Riksförening  
*Annica Grundström*  
ordförande

## Geografilärarnas Riksförenings styrelse

Styrelsen har under 2008 haft följande sammansättning:

Annica Grundström, Vilhelmina, ordförande  
Karin Book, Malmö, vice ordförande  
David Örbring, Malmö, sekreterare  
Ulf Erlandsson, Furulund, kassör  
Karin Wakeham, Linköping, ledamot  
Lennart Malmborg, Göteborg, suppleant  
Bosse Hansson, Växjö, suppleant  
Lena Eskilsson, Helsingborg, suppleant

## Färgval för Geografitorget.se

När jag för ett antal år sedan blev webb-redaktör för föreningens sajt, visste jag vilken grafisk form den skulle ha, då jag här hade erfarenhet från både redigering av tryckt material och från webbsajter. Valet av färg för sajten var däremot lite svårare, då jag tillsammans med ca 8 % av de svenska männen har en viss ärftlig defekt av färgseendet, vilket gör att man blir lite osäker på vissa kulörer.

När arbetet med sajten kommit så långt att det var aktuellt med färgval, kontaktade jag därför Solveig Mårtensson, dåvarande redaktör för Geografiska Notiser. Hon är fascinerad av färger och nyanser och blev glad för min förfrågan. En provkarta på

alternativa färger mejlades över till henne, varefter vi testade dessa på sajten, innan den var allmänt tillgänglig. Den färg som slutligen valdes har beteckningen #B87333 eller Copper. En koppar som inte ärgas med tiden.

Det finns dock ett litet frågetecken kring det defekta färgseendet. Det är könsbundet recessivt, från morfar till dotterson. Alla mina manliga kusiner på min mammas sida har alla samma defekt. Dilemmat är att vår morfar var fabrikör med färgeri och spinneri. Var det ett problem för honom eller klagade inte kunderna? Eftersom han var född 1859 är det för sent att fråga.

*Eber Ohlsson*  
webbred

## kretsarnas styrelser

### Södra kretsen

Ordförande: Bengt Nilvén, Prästvågen 4, 247 45 Torna Hällestad, e-post: bengtnilven@hotmail.com; vice ordförande: Lena-Maria Petersson, Markörvägen 24, 226 49 Lund, e-post: lenamaria.katedralskolan@gmail.com; sekreterare: Mette Thorsen-Trondman, Regementsgatan 33A, 217 53 Malmö, e-post: mette.thorsen@pub.malmo.se; kassör: Magnus Grahnlund, Östra Vallgatan 5B, 223 61 Lund, e-post: magnusgrahnlund@hotmail.com; ledamot: Rickard Runnerstedt, Alnarpsvägen 11B, 232 53 Åkarp, e-post: rickard.runnerstedt@malmo.se; suppleant Linda Borg-Arnell, Spårögatan 3, 257 32 Rydebäck, e-post: linda.borg@malmo.se

### Norra kretsen

Ordförande: Erland Jonsson, Generalsgatan 12B, 903 36 Umeå, e-post: erland.jonsson@umea.se; sekr: Lisbeth Engman, Snipgränd 108, 906 24 Umeå, e-post: lisbeth.engman@umea.se; kassör: Kerstin Öström, Träsnidaregatan 6B, 903 32 Umeå, e-post: kerstin.ostrom@hotmail.com; ledamöter: Mauno Lassila, Björnvägen 28, 906 43 Umeå, e-post: mauno.lassila@geologist.com; Anita Gustafsson, Rödhakevägen 62B, 906 51 Umeå, e-post: anita.gustafsson@tuppkammen.se; inlandsombud: Annica Grundström, Tallåsvägen 21, 912 31 Vilhelmina, e-post: annica.gr@vilhelmina.com.

## Kronobergskretsen

Ordförande: Peter Bengtsson, Västerportsvägen 22, 352 62 Växjö, e-post: peter.bengtsson@personal.tingsryd.se; vice ordf: Patrik Bengtsson, Golfrundan 18, 352 49 Växjö; sekr: Johan Kåberg, Stockvedsvägen 2, 352 44 Växjö, e-post: johan.kaberg@procivitas.se; kassör: Ingemar Svensson, Surbrunnsvägen 37, 352 45 Växjö, tel 0470-239 27, e-post: ingemar.svensson@uppvidinge.se; ledamöter: Bo Hansson, Ulf Nilsson och Britt Söderling.

## Vänerkretsen

Ordförande: Gunnar Odenkrants, Smedjegatan 10 A, 695 32 Laxå, tel: 0584-106 48; vice ordf: Anders Tidström, Kilsgatan 6A, 703 54 Örebro; sekr och kassör: Ann Engström-Åberg, Hjortronstigen 2, 695 30 Laxå, tel: 0584-124 23, 070-550 16 02, e-post: ann.engstrom-ahberg@telia.se

## Stockholmskretsen

Ordförande: Gunvor Larsson, Furunäsvägen 12, 181 43 Lidingö, tel: 08-765 53 07, e-post: gula@enskildagymnasiet.se; vice ordf: Kristina Hansson; sekr: Ewonne Ekmyr-Görransson; kassör: Gunilla Wahlberg Åberg; ledamot: Sickan Karlsson-Björkman.

## Västra kretsen

Ordförande och kassör: Lennart Malmberg (Djupedalsskolan), Tjäderstigen 13, 435 43 Pixbo, tel: 031-88 09 67, 0706-66 09 67, e-post: lennart.malmborg@telia.com; vice ordförande: Kristina Ahlsén (Mimers Hus Gymnasium), Göteborg, tel: 031-778 84 19, e-post: kristina.ahlsen@kungalv.se; sekreterare: Olis Oljelund, tel: 031-24 95 87, 0733-86 07 86, e-post: olis.oljelund@utb.harryda.se; ledamöter: Anneli Andersson-Berg (Frölundagymnasiet), e-post: anneli.berg.583@gbgsd.se; Arne Beldau, e-post: beldau@gmail.com; Bengt Björkstén-Magnusson, e-post: bengt.magnusson.bjorksten@gbgsd.se

## Östra kretsen

Ordförande: Pia Anderson, Kungsbro Grindtorp 2, 590 75 Ljungsbro, tel 013-663 89, e-post: piaan613@gmail.com; sekreterare: Josefin Bernhardsson; kassör: Karin Sandén, Bygdegatan 407, 583 31 Linköping, tel: 013-21 28 79, e-post: karin.sanden@bredband.net; revisor: Björn Segrell, Fasangatan 52, 582 37 Linköping, tel: 013-28 28 20, e-post: bjose@tema.liu.se; valberedning: Niklas Sörman och Jimi Nilsson.